

Österåkers kommun
Miljö- och hälsoskydds nämnden

Boel Holmgren
Hannebergsgatan 24
171 68 SOLNA

Delegationsbeslut

Datum 2016-08-29
Ärendenr: MHN-2013-1810-445
Fastighetsbeteckning: BOLBY 18:69

Beslut om att lämna klagomål på buller från verksamhet utan ytterligare åtgärd, Bolby 18:69

Beslut

Miljö- och hälsoskydds nämnden beslutar att lämna klagomål på buller från verksamheten Ljusterö maskinuthyrning utan vidare åtgärd.

Bakgrund

Miljö- och hälsoskydds enheten (MHE) mottog den 7 augusti 2013 en klagomålsanmälan från Boel Holmgren. Holmgren har ett fritidshus på Bolbyvägen 12 och tanken är att detta ska bli hennes permanenta boende. Klagomålet gällde störningar från verksamheten Ljusterö maskinuthyrning (säljer, servar och hyr ut maskiner för trädgårdsskötsel) på Bolbyvägen 14. Avståndet mellan verksamheten och bostaden är ca 10 meter. Holmgren beskrev att störning uppkom främst från motorer, reparationer (borrande, svetsningar, hamrande, högtryck, slipande m.m.) och biltrafik (ibland tomgångskörning). Avgaser från maskiner och lasttruck uppgavs dra över tomten. Uthyrda toaletter hade rengjorts och orsakat en stark obehaglig lukt. Telefonsignalen var förstärkt till en hög klocka utomhus. Ibland hade det blivit parkeringsbrist utanför verksamheten vilket hade gjort vägen svårframkomlig. Större lastbilar och bilar med släp hade ibland kört in på Holmgrens uppfart.

Den 30 augusti 2013 utförde MHE ett tillsynsbesök på Ljusterö maskinuthyrning. Verksamhetens öppettider är vardagar mellan kl. 07-17 och lördagar mellan kl. 09-14. På söndagar har de endast öppet kortare stunder för mottagning av inlämnade maskiner. Verksamheten uppgav att de var medvetna om att bullerproblem kunde uppstå och att de försökt anpassa verksamheten så att bullret skulle minimeras. Verksamheten beskrev vilka moment i arbetet som orsakade buller. Oregelbundet buller uppstod vid test av markvibratort utomhus, omflyttning av maskiner i garaget, testning/service av kompressor och då kund vill testa maskiner och utrustning. Verksamheten beskrev att det buller som var regelbundet återkommande kom från kundtrafik (främst sommartid), ut- och inkörning av två åkgräsklippare, reparationer av gräsklippare (ca 1-2 per vardag under högsäsong) och användning av en gasol driven truck som används för att flytta och lasta maskiner. Vid tillsynsbesöket pågick ingen bullrande verksamhet varför verksamhetsutövaren fick starta upp olika maskiner och köra dem medan ljudnivåmätningar av ekvivalenta ljudnivåer utfördes. Ljudnivån från åkergräsklipparna uppmättes till 72 dBA intill källa. Ljudnivån från

gasol driven truck placerad utanför garageport uppmättes till 69 dBA vid källan och 55 dBA vid Holmgrens fasad vid tomgång respektive 62 dBA vid fasad vid användning. Ljudnivån från motorsåg i gränden mellan huskropparna uppmättes till 59 dBA vid Holmgrens fasad vid tomgång och 66-70 dBA vid Holmgrens fasad då den kördes hårdare. Bakgrundsbullret uppmättes till 41 dBA när det inte var någon trafik på Linanäsvägen och 49-52 dBA då det var trafik på Linanäsvägen. Verksamheten informerade om att de planerade för att skapa ytterligare en verkstad inomhus för reparationer av gräsklippare och mindre maskiner för att på så sätt begränsa utomhusbullret samt även investera i en eldriven truck för utomhusbruk. Verksamheten informerade även MHE om att hyrtoaletterna ska lämnas tillbaka av kund tömda men att detta missats den gången luktproblem uppstod.

Den 24 juli 2015 informerade Holmgren om att störningarna från verksamheten fortsatte.

Den 21 augusti 2015 utförde MHE en inspektion hos Holmgren och besökte även verksamheten. Ingen ljudnivåmätning utfördes. Enligt verksamheten så planerade de att byta lokal för reparation av maskiner. Lokalen de ska byta till ligger i fastigheten mitt emot. Denna lokal bedömdes av MHE vara bättre ur ventilationssynpunkt och mer välsolerad. Enligt verksamheten tas stor hänsyn vid t.ex. provkörning av maskiner, vilket görs på baksidan av lokalerna så långt bort som möjligt från klagande.

Det underlag som fanns i ärendet var inte tillräckligt för att MHE skulle kunna göra någon bedömning av om buller och avgaser utgjorde en störning enligt miljöbalkens mening. MHE saknade uppgift om i vilken omfattning bullret uppkom då Holmgrens redogörelse för detta skiljde sig från verksamhetens redogörelse. MHE föreslog därför att Holmgren under 4 dagar under en sommarvecka skulle föra dagboksanteckningar över vad som störde och hur ofta detta hände. MHE kunde även behöva göra en för verksamheten oanmäld inspektion.

Efter överenskommelse med Holmgren om lämplig tid utförde MHE två inspektioner, den 17 och 29 juni 2016, med ljudnivåmätning på tomten hos Holmgren. Inspektionerna utfördes utan verksamhetens vetskap för att på så sätt kunna få en så bra bild av störningarna från verksamheten som möjligt. Vid den första inspektionen närvarade inte Holmgren. Vid den andra inspektionen närvarade Holmgren. Holmgren meddelade efter den andra inspektionens slut att det hade varit ovanligt lugnt från verksamheten.

Den första inspektionen (17 juni 2016) utfördes under ca 1,25 timme en fredag då fredagar enligt Holmgren kunde vara en dag då många kunder besökte verksamheten. Ljudnivåerna från samtliga moment som hördes från verksamheten antecknades och mättes. Mätningen utfördes i trädgården på sidan av hus framför ingång som en frifältsmätning (d.v.s. inte korrigerad för eventuella reflektioner). Bakgrundsnivån utan trafik på Linanäsvägen uppmättes till 33 dBA ekvivalent och med trafik till mellan 52-57 dBA ekvivalent. Mätningen utfördes endast av de bullriga momenten och inte då verksamheten inte orsakade något ljud vilket innebar att den ekvivalenta ljudnivån mätt under en timme (enligt standard) skulle blivit mycket lägre. Det som lät från verksamheten var motorljud från kunders bilar, brummande motor i verksamheten, verksamhetens telefon, verksamhetsutövaren som samtalar med kund, gräsklippare som kördes, truck på tomgång och som kördes samt lastljud. Totalt var det 15 olika händelser som lät från verksamheten under mätperioden. Av

dessa var 6 händelser över 45 dBA och 4 över 50 dBA. De händelser som lät mer än 50 dBA var truck som kördes (56 dBA under 2 min) och truck på tomgång (51 dBA under 1 min), lastljud (60 dBA under en sekund) och motorljud från maskin (51 dBA under 30 sekunder).

Den andra inspektionen (29 juni 2016) utfördes under ca 1,25 timme en onsdag. Ljudnivåerna från samtliga moment som hördes från verksamheten antecknades och mättes. Mätning utfördes i trädgården på sidan av hus framför ingång som en frifältsmätning. Bakgrundsniån utan trafik på Linanäsvägen uppmättes till 34 dBA ekvivalent och med trafik på Linanäsvägen till mellan 46-57 dBA ekvivalent. Det som lät från verksamheten var motorljud från kunders bilar, slagljud, truck som kördes och slammer (hamrande ljud och något som tappades). Totalt var det 19 olika händelser som lät från verksamheten under mätperioden. Av dessa var 2 händelser över 45 dBA och 1 över 50 dBA. Den händelse som lät mer än 50 dBA var truck som kördes (52 dBA under 1 min).

Den 1 juli 2016 kommunicerade MHE Holmgren om resultatet från inspektionerna samt att MHE gjort bedömningen att uppmätta ljudnivåer inte utgör någon olägenhet för människors hälsa enligt miljöbalkens mening. De riktvärden som hade tillämpats för bedömning var Naturvårdsverkets riktvärden för industri- och verksamhetsbuller: Dagtid kl. 06-18, 50 dBA, Kvällstid kl. 18-22 samt lör-, sön-, och helgdag kl. 06-18, 45 dBA.

Den 11 augusti 2016 inkom ett yttrande från Holmgren. I yttrandet uppgavs bl.a. att det vid MHE:s två oanmälda inspektioner förekom mindre aktivitet från verksamheten mot hur det brukar vara och att ljudnivåmätningar (enligt Naturvårdsverket och två ljudfirmor) ska göras när det låter.

Bedömning och laghänvisning

Med hänvisning till störningens art och omfattning anser miljö- och hälsoskyddsnämnden (MHN) efter en samlad bedömning att det inte finns skäl att enligt 2 kap. 3 och 7 §§ miljöbalken kräva ytterligare utredningar eller undersökningar av verksamheten Ljusterö maskinuthyrning. MHE:s utredningar visar att ljudnivåerna från olika moment i verksamheten stundtals kan överskrida tillämpbara riktvärden vid Holmgrens bostad. De aktiviteter som överskridit riktvärdena vid MHE:s ljudnivåmätningar var truck, motorljud från vissa maskiner och lastning. Det vanligast förekommande ljudet var ljud från kunders biltrafik till och från verksamhet. Ljud från trafik till och från verksamheten varierade men låg oftast under 45 dBA. Den ekvivalenta ljudnivån för de olika momenten uppmättes men då de olika momenten endast pågick någon sekund till som mest några minuter så skulle den sammantagna ljudnivån från verksamheten bli mycket lägre vid en ljudnivåmätning enligt standardiserad metod. MHN gör bedömningen att utförda utredningar visar både faktiska ljudnivåer från olika aktiviteter i verksamheten men även frekvensen. Frekvensen av störning kan säkerligen variera mellan olika dagar och tider. MHN anser att utförda mätningar är representativa för att beskriva ljudbilden från verksamheten generellt.

MHN gör bedömningen att verksamheten Ljusterö maskinuthyrningen inte orsakar olägenhet för människors hälsa vid fasad eller på tomt till Holmgrens bostad. MHN lämnar därför klagomålet utan ytterligare krav på åtgärd.

MHN:s bedömning av om olägenhet för människors hälsa föreligger enligt miljöbalken (9 kap. 3 §), görs utifrån en störnings allvarlighet och frekvens. Miljöbalkens 9 kap. 3 § omfattar inte ringa och tillfälliga störningar. Enligt 2 kap. 3 § miljöbalken skall verksamhetsutövare vidta de försiktighetsåtgärder som krävs för att förhindra att olägenhet för människors hälsa uppstår. Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken ska rimligheten att vidta åtgärder bedömas utifrån nyttan av åtgärden jämfört med kostnaden för åtgärden.

Riktvärden för bedömning av olägenhet finns i Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller. Enligt vägledningen så är riktvärdet 50 dBA ekvivalent dagtid kl. 06-18 och 45 dBA ekvivalent kvällstid kl. 18-22 samt lördag-, söndag och helgdag kl. 06-18. Riktvärdena gäller vid bostäders fasad och uteplats. I det fall den bullrande verksamheten endast pågår en del av ovan angivna tidsperioder, eller om ljudnivån från verksamheten varierar mycket, bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för den tid då den bullrande verksamheten pågår. Dock bör den ekvivalenta ljudnivån bestämmas för minst en timme, även vid kortare händelser (d.v.s. ljudnivån ska korrigeras för tyst mätperiod).

I Naturvårdsverkets vägledning finns även ljudnivåer angivna för friluftsområden. Enligt Naturvårdsverket så ska bedömningen om olägenhet inte göras utifrån dessa ljudnivåer då de inte är kopplade till om olägenhet föreligger, d.v.s. inte bygger på något vetenskapligt underlag.

FÖR MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSNÄMNDEN

Beslutande
Maria Lindström
Miljö- och hälsoskyddschef

Föredragande
Catrine Eckers
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
08- 540 813 16
catrine.eckers@osteraker.se

Bifogas: blanketten ”Hur du överklagar MHN:s beslut”

Kopia: MHNdelegation, akt och Ljusterö Maskinuthyrning